

Universitätsbibliothek Wuppertal

Linguarum Vett. Septentrionalium Thesaurus Grammatico-Criticus Et Archæologicus

Hickes, George

Oxoniae, 1705

Caput nonum. De verbo passivo

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-1559](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:468-1-1559)

Abolutè dictus, **SXKGAN**, *quære*; cum præpositione, **AN SXKGAN**, *ad quærendum*. Infinitivus, quem dixi, derivativus, vel gerundivus *Anglo-Saxonum*, ab hoc posteriore infinitivo deducitur, ut sequentia exempla docent: τὸ κηδομαι enim *Marc. x, 40*, redditur **AN SITAN**: **AN RIBAN** *ibid.* in *Anglo-Saxonica* versione, τὸ γυλλenne: περὶ τὸ διαδιδωαι, *Matth. vi, 1*, **AN SΛIOAN** τὸυ τελεειν, **AN BΛIKAN**, *Luc. ii, 6*, *dat* heo cenbe, in *Anglo-Saxonica* versione. **AZETIZAN AN UIFAN**, eþpe to recgenne, *Marc. ii, 9*. τὸ ἀετιμειν, **AN BIMLITAN**, *Luc. ii, 21*. **HABAN YLLANFENI AN HΛILGAN**, *habere potestatem sanandi*, anpealbe to hælanne, *Marc. iii, 15*. *Luc. viii, 5*.

XXIV.

Participium præsentis.

SXKGANAS, *hic quærens*: **SXKGANDEI**, *hæc quærens*. **SXKGANÐ**, *hoc quærens*: & emphaticè **SXKGANÐA**, *hoc quærens*. Accusativo **SXKGANÐEIN**, *hanc quærentem*.

Nom. SXKGANAS .	Nom. SXKGANÐANS .
Gen. SXKGANAINS .	Gen. SXKGANÐANE .
Dat. SXKGANAIN .	Dat. SXKGANÐAM .
Acc. SXKGANAN .	Acc. SXKGANÐANS .
Nom. SXKGANÐA Nom. SXKGANÐANA	

Participium præsentis temporis masculini generis in **ANAS**, emphaticè positus, mutat suam terminationem in **AN**. ut, *Job. xi, 27*. vi, 14. **ψη is xristns snns rxs sa in φανα flikon uimanda**. vide *Marc. xi, 9*. Idem accidit adjectivis masculinis in recto singulari, præsertim emphaticè, & demonstrativè positus: ut, *Job. x, 11*. **hlikdeis sa rxa**, *bonus pastor*. Nota autem quod **SXKGANDEI** participium declinatur secundum paradigma xv, cap. iii. **MANAGEI**:

Participium præter. temporis **SXKGIAS**, **SXKGIWS**, *quæsitus*. De quo fufius in cap. ix, reg. 14.

Porro curioso lectori ostendam, quàm conformis est flexio verborum in lingua *Mæso-Gothica* & *Latina*, planè quasi una eademque esset utriusque parentela. Conformitas hæc flexionum patet, si *Ulphila-Gothicum* exemplar *Latinis* literis expressero hoc modo:

Præterit. indicativi.	Haba, <i>habeo</i> .	Particip. ² Habands, <i>habens</i> .	
	habais, <i>habes</i> .		habandis, <i>habentis</i> .
	habaith, <i>habet</i> .		habandin, <i>habenti</i> .
	habam, <i>habemus</i> .		habandan, <i>habentem</i> .
	habaith, <i>habetis</i> .		habandans, <i>habentes</i> .
	haband, <i>habent</i> .		Præterit. habaida, <i>habuit</i> .

XXV. Notandum est haud pauca infinitiva linguæ *Gothicæ* terminari in **AN**: ut, **hxrī-nxn**, *mœchari*. **ΓΑΣΙΒCYN**, *reconciliari*. **SPILLAN**, *narrare*. **ψινδλANAN**, *regnare*. **REIKINAN**, *principari*. **ΛΗΤΚAN**, *mendicare*. **SΛΛBAN**, *ungere*. **FΛGINAN**, *gaudere*. **ΛEHRAN**, *defraudare*. **hΛTIZAN**, *indignari*. **ΓNAGINAN**, *sacerdotali officio fungi*, & similia, quæ per omnia tempora, & modos suum **AN** servant: ut, **SΛLBAN**, **SΛLBAS**, **SΛLBAN**. plur. **SΛLBANAN**, **SΛLBANES**. plur. **SΛLBANANAN**. imperat. **SΛLBAN**, *unge*.

CAPUT NONUM.

De Verbo passivo.

Verbum passivum formatur apud *Anglo-Saxones* per verbum substantivum & participium præteriti temporis, quod parum differt à præterito tempore indicativi, vocis activæ, nisi quod ei, discriminis causâ, plerumque præfigitur augmentum **ge**: sic à *lufode*, *amabam*, fit *gelufod*, *eb*, *ub*, *amatus*. Excipe participia præterita *anomalorum*, quorum magna pars exeunt in **an**, vel **en**: ut, *gebunden*, *vinculus*. *funden*, & *gefunden*, *inventus*. Alia servant præteriti terminationem: ut, *oferppoh*, *tectus*, ab *oferppoh*, (quod ab *oferppehan*) *tegebam*. Quæ

¹ *Marc. v, 25, 26, 27, 30, 31, 33*. ² A *Gothico* **HABANAS**, & *Anglo-Saxonico* **haband**, *habens*, derivatur *Scoticum* **haband**, *habens*; eadem plane terminatione retenta: ut, **Haband disdene ane brig**. *G. Douglasius*. *Pontem indignatus*. *Virgilius Æneid. lib. viii.* autem

autem in infinitivo terminantur in *dan*, & *tan*, in præterito, & participio præteriti temporis plerumque euphoniæ causa finale *eb* abjiciunt: ut in *beot*, *zebeot*, *verberabam*, *verberatus*; *aƿed*, *nutrivoi*, *nutritus*, pro *beoted*, *zebeoted*, *aƿebed*.

Paradigma verbi passivi.

II. <i>Modus indicativus.</i>	Tempus præsens.	Ic eom zeluƿob, <i>amor.</i>
III.	Tempus præteritum-imperfectum. perfectum. plusquam-perfectum.	Ic ƿær zeluƿob.
IV.	Tempus futurum.	Ic beo zeluƿob, i ic ^{ƿceal} pille } beon zeluƿob.
V. <i>Modus imperativus.</i>	Tempus præsens.	Si ðu zeluƿob, <i>amare. amator.</i>
VI. <i>Modus optativus.</i>	Tempus præsens.	Gala ziƿ ic eom zeluƿob.
	Temp. præterit. imperf. perfect. plusq. perfectum.	Gala ziƿ ic ƿære zeluƿob.
	Tempus futurum.	Gala ziƿ ic beo zeluƿob.
VII. <i>Modus subjunctivus.</i>	Tempus præsens.	ðonne ic nu eom zeluƿob.
	Tempus præter. imperf. perfect. plusq. perfectum.	ðonne, i þa þa ic ƿær zeluƿob.
	Tempus futurum.	ðonne ic beo zeluƿob.
VIII. <i>Modus potentialis.</i>	Tempus præsens.	ic mæz beon zeluƿob.
	Temp. præterit. imperf. perfect. plusq. perfectum.	ic miht, polb, ƿceolb, mot beon zeluƿob.
	Tempus futurum.	ic mæz zyt beon zeluƿob.

Modus infinitivus.

Quo melius dignoscat lector ingenium linguæ *Anglo-Saxonicae*, hic operæ pretium erit ostendere quomodo infinitivus *Latinus* passivæ vocis in omnibus suis temporibus *A.S.* vertendus est.

IX. *Amari*, beon zeluƿob. Exempla. Ic pille nu beon zeluƿob, *volo amari.* ic polb nu beon zeluƿob, *vellem amari.* polbon hi 7 pilnedon æt heora ƿæder lice oððe Iode lifian. oððe ƿorþƿerende þær bebyrigede beon, *volebant & cupiebant ad corpus sui patris, Deo vivere, aut morientes ibi sepeliri*, Bed. E. H. p. 227.

X. *Amatum esse*, vel *fuisse*. Exempla. Ic polb þat þu ƿære zeluƿob, *volui te amatum esse, vel fuisse.* ic gehyrð þat þu ƿære zeluƿob, *accepi te amatum esse, vel fuisse.*

XI. *Amatum iri*. Exempla. ƿilt þu beon zeluƿob zyt, *visne amatum iri.* ic pille beon zeluƿob, *volo amatum iri.*

XII.

Amatus, zeluƿob.

XIII. *Amandus*. Exempla. Ille est *amandus*, he iƿ to lufizenne. *hic liber est legendus*, ðis boc ƿceal beon zepæb. *ille, qui vapulandus est*, ƿe ðe ƿceal beon beƿpunzen:

De verbo passivo Gothorum.

XIV. Verbum passivum apud *Mæso-Gothos* formatur variis modis: Primò per verbum substantivum, & participium passivum præteriti temporis, quod undecim habet terminationes: *ƿS*, vel *as*, & *NS* masculini generis; *ƿ*, & *N*, vel majoris exphaseos, & demonstrationis ergo, *as*, & *Ns* neutri generis; *NA* foemini; & *as*, & *zA*, vel per adjectionem ¹ *n* paragogici, euphoniæ gratiâ, *as*, & *zA* communis. Exempla *as*, *baptizatus*. *as*, *glorificatus*. *as*, *vincatus*. *as*, & *as*, *scriptum*. *as*, & *as*, *dictum*. *as*, *ejecta*. *as*, & *as*, *vocatus*, *a, um*. *as*, *positus*, *a, um*. Notetur hic à lectore neutrum formari à masculinis auferendo *S* finale, ut in *as*, *as*; vel quum emphasis, & demonstratio postulet, illud mutando in ² *as*, ut in *as*, *as*:

¹ Vide glossarium *Gothicum* in *n*, vel *nh*. ² Vide regulam undecimam capitis quarti.

Exempla illustrata.

ψs, ds. NI ΓΑΛΛΕΥΨS VESGΛN İNΔ ΛΙNΜ, ut non traderet Judæis, Joh. XVIII, 36. KEIKS ΦIS EΛIKΘANS AΦAXMIΨS VAKΨ, princeps hujus mundi judicatus est, Joh. XVI, 11. EI NSKAMIΨS VESI, ut crucifigeretur, Marc. XV, 15. İK MANNΛ İM NE VΛΛANENGΛ ΓASATIΔS, homo sum sub potestate constitutus, Luc. VII, 8. NN ΓASVEKAIΔS VAKΨ SNNNS MANS, nunc glorificatus est filius hominis, Joh. XIII, 31. Exempla pluralis numeri: ΓΛΗΛΙΔΙΑ ΜΙ VANKΨHN, sanati erant, Luc. XVI, 18. VE-SNN AΦΔ ANİΔ AI, erant vexati, Matth. IX, 36. EI MEΛIΔ AI VESEINΛ, ut conscriberentur. VESNN KANKIΔ AI SLEPA, gravati erant somno. Notetur hęc quod participium passivum in ψs, vel ds aliquando contrahitur, ut in KNNΨS, à KNNNΛN, noscere. MNNDAS, à MNNAN, putare.

NS. MANNΛ HAITANS İAISNS, homo qui vocatur, [vel vocatus] Jesus, Joh. IX, 11. EKΛANSANS VAS. GΛH BİGITANS VAKΨ, perditus erat, & inventus est. BPN-ΔANS VAS EISAKNA BANΔGXM, vinciebatur catenis ferreis. Exempla pluralis numeri, VESNN EKAVANKPANAİ, erant projecti, Matth. IX, 36. * ATTBANXS VE-SNN İMMA BXKXS, traditi sunt illi libri, Luc. IV, 17.

Φ. MEINATA MEΛ NINΛNH NSEİLLIΨ İST, meum tempus nondum impletum est, Joh. VII, 18. VAS NEAKMEΛI NEAKMEΛIΨ, inscriptio superscripta erat, Marc. XV, 26. Legitur participium desinens in ψ masculini generis, scilicet KΛHNİΨ, reputatus. GΛH MIΨ HNSİBGLIM KΛHNİΨ VAS, cum iniquis reputatus est, Marc. XV, 28. Sed non incredibile est aut transcriptorem argentei codicis, aut typographum Junianum S finale præ incuriã, aut casu omisisse. Exempla pluralis numeri, ANΔ ΦΛIM ΨXEI KXΔIΔA VE-SNN Bİ İNΛ, super his, quæ dicebantur de illo.

ΔX. MATGAIΨ ΦATA EANKALLAGIΔX İZVİS, manducate quod apponitur vobis, Luc. X, 8.

N. UİΦAN İST ΦΛIM AKIZAM, ἰππίδν πῆς ἀρχαίους, dictum est à veteribus, Matth. V, 21.

NΛ. ΦANNH ΦAN NSAKIBANA VAKΨ SX MANAGEI, & cum ejecta esset turba, Matth. IX, 25.

NX. ΦATA UİΦANX ΦAKH İAKIMIAN PKANFETN, quod dictum est per Jeremiam prophetam. ΓASLIΘANAANS ΨX VANKΨANX, quod factum est videntes, Matth. XXVII, 9, 54. AKKA HΛBΛIΔA GΛH ΦATA İNVANKPANX BAK, loculum habebat, & quod immittebatur, portabat. VANKA ΦATA İNSAIANX, verbum, quod seminatum est, Marc. IV, 15.

ΔA. mascul. NN SA KEIKS ΦIS EΛIKΘANS NSVLIKPLAΔA, princeps hujus mundi ejicitur foras. foeminin. EI EΛHEΨS İZVAKA SIGAI NSENLAIΔA, ut gaudium vestrum sit plenum. neutr. AΛA BΛGME NSMATAΔA GΛH İN EXN ATLAGGA-ΔA, omnis arbor excidetur, & in ignem mittetur, Matth. VII, 19. ΦAKEI SAİAΔA ΦATA VANKA, ubi seminatur verbum, Marc. IV, 15. foeminin. iterum, SVΛIHX SEIMX-NIS VAS ANΛHΛBΛIΔA BKINNOXN MIKIALI, socrus Simonis tenebatur magna febrī. GΛH STAINA NEAKLAGIΔA VAS NEAKX, & lapis superpositus erat. Plural. foeminin. ΛİNGΛXS VESNN, dabantur (scilicet foeminae) ad nuptias. 3 Notetur, quod ΔA purè foeminin. formatur à suo masculino ΔS, vel ΨS secundum regulam 8. cap. IV. & in hoc videtur discrepare à ΔA mascul. & neutr. quod cum eo semper expresse ponitur verbum substantivum in eadem oratione. Apprime notetur etiam quod ΔA masculin. fit à suo masculino ΔS, vel ΨS, mutando S finale (& leniendo asperam ψ) in A suffixum, quod omnium temporum, & personarum verbi substantivi instar videtur habere (ut infra clariùs patebit.) quamobrem semper legitur sine verbo substantivo, cui æquipollet in eadem oratione. ΔA neutrum pariter formatur à Δ addendo suffixum A, & haud secus ac ΔA mascul. legitur sine verbo substantivo, cujus instar habet, in eadem oratione. Non abs re forsan fuerit hanc observationem de A suffixo pluribus exemplis illustrare: GΛH ΛHMINS VEİHIS ΓΛFNΛGGAΔA, & Spiritu sancto replebitur, Luc. I, 15. AENIMAAΔA AΦ İM SA BKHPFAPS, auferetur ab eis sponsus, Matth. IX, 15. ANΔ AFS İST ΘAZNH SΛEI NI ΓAMAKZGA-ΔA İN MIS, beatus est, qui non fuerit scandalizatus in me. ΦİNΦIΔA SA UIMANΔA, benedictus, qui venit. SΛEI HAITAAΔA XKISTNS, qui vocatur Christus, Matth. XXVII, 17. in quibus omnibus A est suffixum vices gerens verbi substantivi.

ZΛ. Fit mutando terminationem masculinam ΔS in suum æquipollens Z, & ei adjiciendo A suffixum passivum: PKANFETES HANHISTINS HAITAZA, propheta altissimi vocaberis, Luc. I, 76. İN KAKKAKA ΓAΛAGGAZA, in carcerem mittaris, Matth. V, 15.

ΔAN, & ZAN, fiunt ex ΔA, & ZA, per additionem N paragogici, ut supra notatum: ANA ANKARNASTAFIN SATGAIΔAN, super candelabrum ponatur, Marc. IV, 21.

* A ΓΛΗΛΙΨS, vel ΓΛΗΛΙΔA: 2 A foeminino ATTBANA: 3 Vide reg. 18.

NI FULGIN ΦΑΤΕΙ NI ΓΑΚΗΝΝΑΙΑ ΔΗ, nec occultum, quod non cognoscatur, Luc. VIII, 17. NIYΛHT ANK IST ΓΛΗΗΛΙΦ ΦΑΤΕΙ NI ANΔHΠΓCΛIΔ AN, nihil autem est apertum, quod non revelabitur. ΦΑΤΕΙ NI ΓΑΒΛΙΚΗΤCΓIΔ AN, quod non manifestetur, Marc. IV, 22.

Hactenus de formatione verbi passivi apud Mæso-Gothos per participium passivum, & verbum substantivum, vel verbi substantivi vicarium suffixum Λ, vel AN, quorum illud suffixum purum, hoc paragogicum, sive euphonicum dici potest.

XV. Secundò igitur formatur verbum passivum apud Mæso-Gothos adjiciendo suffixum purum, vel paragogicum personis verbi activi in utroque numero: sic à ΗΛΙΤΛΙC, vocas, fit, mutato S in Z, euphoniæ gratiâ, ΗΛΙΤΛΙΖ AN. ΑΚ ΦΑΝ ΗΛΙΤΛΙΖ AN, cum vocatus fueris. Α ΓΑΣΛΙΘΙC, vides vel videas, fit ΓΑΣΛΙΘΙΖ AN, videaris: ΕΙ NI ΓΑΣΛΙΘΙΖ AN, ne videaris. Huc refer, 1 NI ΛΙΠΓ ANΔ. NI ΛΙΠΓ ANΔ Λ, neque nubent, neque nubentur, Marc. XII, 25. ΑΦΕΤ ANΔ Λ ΦΗC ΕΚ ΛΥ ANΚΗΤΕΙC ΦΕΙΝC, remittuntur tibi peccata tua, Luc. V, 20. ΓΛΗ ΒΛΓCΦC ΓΑΦΑCΤ ANΔ Λ, & ambo conservantur, Luc. V, 38. ΦΚΗΤCΦΙΛΛΙ ΓΛΗΚ ΛΙΝΓ ANΔ Λ, leprosi mundantur. ΗΝ ΛΕΔ ΛΙ ΥΛΙΛ ΜΕΚC ANΔ Λ, pauperes evangelizantur, Luc. VII, 22. ΤΥΛΙ CΠΑΚ ΥΑΝC ΑCΑΚC AN ΒΗΓ ANΔ Λ, duo passeres abse vaneunt, Matth. X, 29. Hisce addas 2 ΕΙ ΓΑΠΜCΓ ANΔ AN, ut videantur, Matth. VI, 5. ΕΙ ANΔ ΗΛΗCΓ ANΔ AN, ut audiantur, vers. 7. ΓΑΣΛΙΘΙ ANΔ AN, videantur; 3 quæ videntur formari à ΓΑΠΜCΓ ANΔ Λ, &c. interponendo I, quasi characteristicum modi potentialis. Terminatio tamen verborum pluralis numeri in ANΔ Λ, vel ANΔ Λ, occurrit promiscuè usitata in Ulphila-Gothicâ versione, tam in secundâ, quàm tertiâ personâ: ut, NI CΤΑCΙΔ. ΕΙ NI CΤΑCΓ ANΔ AN. NI ΑΦΑΧΜCΓ IΔ. ΓΛΗ NI ΑΦΑΧΜCΓ ANΔ Λ. ΕΚ ΛΛΕΤ IΔ. ΓΛΗ ΕΚ ΛΛΕΤ ANΔ Λ, &c. quibus adde, ΕΙ Δ ΑΠΠCΓ ANΔ AN, Marc. X, 38.

Nescio an ad rem hîc fuerit, ex + glossario Georgii Stiernbielmi observare, quod Λ est Gothica monosyllaba est significans. Hanc inter abstrusas, & multis ignoratas radices numerat, in quibus eruendis multum se laboris, & ætatis infumisse gloriatur doctus senex. Certè inducor ut credam, suffixum purum Λ, vel paragogicum AN non solum est præcisè significare, sed etiam in se implicite complecti nihil non, quod verbum substantivum in toto suo ambitu temporum, & personarum, per omnes modos significat. Hoc præter alia, suadent exempla supra allata. Viderint tamen critici, & quid de hâc re statuendum sit, judicent: ego enim de re tamî obscurâ nihil præcipio.

Vox ηηληχγανδλ, γελῶσσι, ridebitis, Luc. VI, 21. non est integra, sed pars integræ ηηληχγανδλans. Ego (inquit Junius in glossario) suppleveram ηηληχγανδλ γλιχψιφ. At doctissimus Mareſchallus suspicatur scriptum fuisse ηηληχγανδλ αν γιννιδ, prout ejusdem capituli paragrapho 25, legimus, ΓΑΠΜCΓ AN ΓΛΗ ΓΚΕΤ AN Δ AN ΓΙΝΝΙΔ, πηδῶσσι, & κλωῶσσι. Si verò locus per γλιχψιφ supplendus est, ut opinatur Junius, non ηηληχγανδλ, sed ηηληχγανδλans, vel ηηληχγανδλans γλιχψιφ scribi debet.

At intactum præterit Junius locum illum perplexum Matth. XXVII, 42, 43. 6 ubi pro ΑΤCΤΕΙΓΛΙ, & ΑΛΗCΓΛΙ in passiva formâ, leguntur, ΑΤCΤΕΙΓΛΔ AN, descendat, ΑΛΗCΓΛΔ AN, liberet. ΑΤCΤΕΙΓΛΔ AN ΝΗ ΑΦ ΦΑΜΜΑ ΓΑΛΓΙΝ, descendat nunc de cruce. ΑΛΗCΓΛΔ AN ΝΗ ΙΝΑ, liberat nunc illum. Græcè κηρῶστω, à κηρῶσθι, à κηρῶσθω, & ῥυσιῶσθω à ῥυσιῶσθι, quod ab ἑρῶσθω à ῥῶσθω, quæ in passivâ formâ ideo reddenda duxit interpres, ut ego opinor, quòd, activa quum sint, passivorum tamen formam sequantur.

XVI. Tertio formatur verbum passivum in Mæso-Gothicâ ab activo, mutando terminationes infinitivi ΓΑΝ, vel AN, in ΝΑΝ, vel interponendo N ante AN. Sic à ΔΚΧΒCΓ AN, turbare, fit ΔΚΧΒΝ AN, turbari; ab ησηλλαν, adimplere, ησηλλαναν, adimpleri; ab ησανκ αν, aperire, ησανκ αναν, aperiri; à υειη αν, sanctificare, υειη αναν, sanctificari; à γληλιγ αν, sanare, γληλιγ αναν, sanari; ab λεοπιγ αν, suffocare, λεοπιγ αναν, suffocari; à εκ λυιστ αν, perdere, εκ λυιστ αναν, perdi. ΔΙCΤΛΙΚ AN, discindere, rumpere, ΔΙCΤΛΙΚ ANAN, rumpi. Sic etiam verba activa apud veteres Cimbroſ, & Islandos passiva fiunt, vertendo finalem infinitivi a in na: Sic ab at doda, stupefacere, fit at dodna, stupefieri; ab at þverra (à þor, aridus) aridum facere, at þverna, (in præt. þornade,) aridus fieri; ab at rifa, lacerare, at rifna, lacerari; ab at bata vel batna, meliorare, in melius mutare, at batna, meliorari, in melius mutari. Sic legitur at þvæna, incrassari, crassus fieri. Ita adhuc apud Anglos, to thicken, densari, incrassari; to lengthen, longus fieri; to darken, tenebrescere, vel tenebrosus fieri; to brighten, lucidus, splendidus fieri, vel splendescere; to batten, meliorari, vel melior fieri. to batten, apud Anglos Boreales, dicitur de infante, vires acquirente.

1 Vide Marc. XIII, 25. Luc. I, 20. 2 Matth. VI, 2. 3 Vide ΑΦΕΤ ANΔ AN, Marc. VI, 12. v. Luc. II, 35. 4 In voce ΗΛΒ AN. 5 Quibus adde ΓΑΒΛΙΚΛΔ Λ, ΗΛΙΤΛΔ Λ, Luc. I, 35. 6 Vide capituli octavi regulam 19.

N 2

Exempla

NI INÐAKRBNAI IZVAK HAIKTZ, *nōn turbetur cor vestrum*, Joh. XIV, 1. NSLNK-NRÐEÐNN IM ANRÐNA, *aperti sunt eorum oculi*, Matth. IX, 30. EI NSFNLANAI GARAS MEINS, *ut impleatur domus mea*, Luc. XIV, 23. VEIHNAI NAMA FIEIN, *sanctificetur nomen tuum*. AFOLINRÐEÐNN IN MAKEIN, *suffocabantur in mari*, Marc. V, 13. FIEI VLIHTAI NI FKLUISTNAI, *ne aliquid pereat*, Joh. VI, 12.

Præterea, notandum est istiusmodi passiva formare sua præterita, & participia, ut infinitiva exeuntia in NRN, vel RN. Sic à ΓΛΑΚΡΩΝΑΝ, formatur ΓΛΑΚΡΩΝΡΑΔΑ, Luc. I, 12. Plura si quis exempla velit, consulat Luc. I, 29, 80. Matth. V, 29. Luc. II, 47. & I, 64. Matth. VI, 9. Marc. VI, 11, 35. Job. XVIII, 28. Luc. VIII, 47, XIV, 23, VIII, 14. & V, 6.

XVII. Quartò etiam verba activa immutata non rarò passivè à Mæso-Gothis usurpantur: ut, ANAMELGAN, Luc. II, 5. NSUIMAN, NRKEISAN, Luc. IX, 22. ΓΑΚΚΩΤΑΝ, Luc. XX, 18. ΔΑΠΠΩΑΝ, Luc. III, 7. ΓΑΣΥΚΗΝΩΓΑΝ, Luc. XIX, 11. ΑΤΤΙΩΑΝ, Luc. IX, 44. VASGAN, Matth. VI, 25, 31. ΓΑΛΕΙΚΩΝ, Matth. VI, 8. FKΛBNΓAN, Marc. XIV, 15. NSKINSAN, Marc. VIII, 31. Luc. XX, 17. Sed quando verba activa, cujuscunque linguæ sint, passivè usurpantur, hoc eis accidit aut vi significationis, ut in *tabeo*, *putreo*, *insanio*, apud *Latinos*, vel per elleipsin, ut in *vapulo*, *væneo*, quæ implicant reciprocum loquendi modum, quo passio in plerisque linguis significatur, ut apud *Gollos* in *je m'etonne*, *attonitus*. *ce livre se vend à Paris*, *liber iste vœnet* (i. e. *se vœnet*) *Parisius*. Sic NRKAN FAN IZSEF NS ΓΑΛΙΛΑΙΑ ANAMELGAN MIΦ MARKIIN, i. e. ANAMELGAN SIK MISSZ, *Græcè*, ἀπεργασθεσθαι, Luc. II, 4, 5.

Corollarium.

XVIII. Supra observatum est in reg. XIV. de finitis in ΔΑ, quod participium passivum finitum in Α purè fœmininum secundum reg. 8. cap. IV. in hoc distinguitur à masculinis, & neutris in Α suffixum finitis, quod cum illo verbum substantivum semper expressè conjungitur in eadem oratione, hæc vero semper leguntur sine verbo substantivo, quippe quod Α suffixum ejus vices gerat. Obtinet hæc regula etiam in participiis fœmininis in Α suffixum finitis, quæ distinguuntur à participiis in Α purè fœmininum terminatis, in eo, quod illa sine, hæc cum verbo substantivo leguntur in oratione: ut Luc. II, 4. IN BANKE ΔΑΥΕΙΔΙΣ. SEI HMITAΔΑ ΒΕΦΛΑΗΑΙΜ, *in civitate David, quæ vocatur Bethlehem*.

Notetur etiam, quod finitis in Α suffixum I aliquando adjicitur, me iudice, euphoniæ gratiâ: ut in ΓΑΚΡΑΝΣΓΑΖΑΙ, Luc. X, 15. ΦΗ ΚΛΕΡΑΝΑΝΗΜ. ΦΗ ΠΝΔ ΗΙΜΙΝ NSHANHIDA. ΠΝΔ ΗΑΛΓΑ ΓΑΚΡΑΝΣΓΑΖΑΙ, *tu Capernaum, tu usque ad cælum exaltata, usque ad infernum demergeris*.

Hactenus non sine maximo tædio in re prorsus intentatâ sudavi, ut Mæso-Gothorum verbum passivum, suâ nocte obvolutum, in lucem proferrem, nè quod mihi diù crux erat, & tantum non à discendâ *Ulpila-Gothicâ* deterruerat, foret offencilulo tyronibus, quibus intricatiora, & inventu difficilia non rarò in causa sunt, ut incæptis præproperè valedicant.

CAPUT DECIMUM.

De verbo impersonali.

I. Hactenus de verbo personali, quod certis personis distinguitur. Jam de impersonali agendum est, quod nulli certæ personæ astrictum indefinitè, & incertè significat. Exprimatur autem vel per MAN, *homo*: vel per pronomen plurale, *hi*, *illi*: vel per pronomen hÿt, *id*, & verbum substantivum: vel per verbum tertiæ personæ absolute positum.

Primò per man: ut, man brohte Ða hÿ heafod on anum dÿrce, *allatum est caput ejus in disco*, Matth. VI, 10. 7 man ofroh mært calne hÿ hepe, & *exercitus ejus penè totus deletus fuit*. nÿr hÿt na god þat man nime beapna hlaþ, *non est bonum sumere panem liberorum*, Matth. XV, 28. man hÿmbe, *clamatur*, vel *clamor factus est*, Matth. XXV, 6. 7 heom man þær yfel gebo, & *his illic injuria inferatur*, Spelm. concil. p. 127. Ita majores Gallorum, ut scribit H. Stephan. dixerunt *Hom court*, ac si *Latine* diceretur *homo currit*: unde h ablato, & m versò in n,

¹ Vide cap. XVI. r. 6. ² Hanc H. Stephani præstitit apud *Argentoratium* anno DCCCXLIII. conjecturam confirmant verba Sacramenti, quod *licum om por dreit son fradre salvar dist, ut homo jure fratrem suum servare debet.*